

Gdańsk, dnia 13 grudnia 2021 r.

FB-III.431.46.2021.JJ

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Nazwa i adres jednostki kontrolowanej:

Starostwo Powiatowe w Lęborku¹

Przedmiot kontroli:

Realizacja dochodów budżetu państwa oraz prawidłowość wykorzystania i rozliczenia dotacji otrzymanych z budżetu państwa w 2020 r. w wybranych rozdziałach.

Okres objęty kontrolą:

Od 1 stycznia do 31 grudnia 2020 r.

Podstawa prawna do przeprowadzenia kontroli:

Kontrola planowa, w trybie zwykłym, przeprowadzona na podstawie art. 175 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych² oraz w trybie ustawy z dnia 15 lipca 2011 r. o kontroli w administracji rządowej³.

Data rozpoczęcia i zakończenia kontroli:

30 sierpnia – 20 września 2021 r.

Kierownik jednostki kontrolowanej:

Pani Alicja Zajączkowska – Starosta Lęborski

Kontrolę wpisano do książki kontroli:

30 sierpnia 2021 r. pod poz. 2/2021

Skład zespołu kontrolnego:

Joanna Jędrysiak – starszy inspektor wojewódzki w Oddziale Kontroli Finansowej Wydziału Finansów i Budżetu Pomorskiego Urzędu Wojewódzkiego w Gdańsku⁴.

Ocena kontrolowanej działalności: pozytywna z nieprawidłowościami

¹ ul. Czołgistów 5, 84-300 Lębork

² t.j. Dz. U. z 2021 r., poz. 305

³ t.j. Dz. U. z 2020 r., poz. 224

⁴ Upoważnienie do kontroli nr 51/2021 z dnia 25 sierpnia 2021 r.

Ustalenia

Zakres przedmiotowy kontroli obejmował realizację dochodów związanych z wykonywaniem zadań z zakresu administracji rządowej w 2020 r. z tytułu gospodarki gruntami i nieruchomościami Skarbu Państwa (rozdział 70005) oraz prawidłowość wykorzystania i rozliczenia dotacji otrzymanych z budżetu państwa przekazanych Powiatowi Lęborskiemu w 2020 r. na realizację zadań w zakresie administracji rządowej, polegających na udzielaniu nieodpłatnej pomocy prawnej i edukacji prawnej (rozdział 75515 § 2110) oraz przeznaczonych na wypłatę świadczeń wynikających z ustawy z dnia 7 września 2007 r. o Karcie Polaka (rozdział 85395 § 2110).

Podsumowanie kontroli

Przeprowadzona w Powiecie Lęborskim kontrola w zakresie realizacji dochodów budżetu państwa i wykorzystania otrzymanych dotacji w 2020 roku wykazała, iż zadania wykonywane były w sposób prawidłowy, zgodny z obowiązującymi przepisami za wyjątkiem:

- **nieprawidłowego wykazywania w sprawozdaniu Rb-27 ZZ stanu zaległości z tytułu odsetek,**
- **dokonanie potrącenia od wpływów z tytułu służebności przesyłu w zawyżonej wysokości, tj. 25 % zrealizowanych dochodów, zamiast 5 %, a w konsekwencji przekazanie na rachunek dochodów budżetu państwa kwoty o 3.849,83 zł niższej od prawidłowo ustalonej,**
- **nie przekazania w 2020 r. przez Referat Gospodarki Nieruchomościami do Wydziału Finansowanego informacji o użytkownikach wieczystych, którzy złożyli do Samorządowego Kolegium Odwoławczego wnioski o ustalenie, że aktualizacja opłaty rocznej jest nieuzasadniona albo jest uzasadniona w innej wysokości,**
- **ujęcie w ewidencji księgowej należności od 22 użytkowników wieczystych w zaktualizowanej wysokości, pomimo że złożyli oni wnioski do SKO o ustalenie, że aktualizacja opłaty rocznej jest nieuzasadniona albo jest uzasadniona w innej wysokości, co stanowiło naruszenie zapisów art. 78 ust. 4 ustawy o gospodarce nieruchomościami,**

- nie ujęcie w sprawozdaniu budżetowym Rb-27ZZ należności w łącznej kwocie 454.495,35 zł z tytułu użytkowania wieczystego nieruchomości Skarbu Państwa od 13 zobowiązanych,
- nie aktualizowanie i nie wyksięgowanie należności nieściągalnych.

Wydatki z dotacji realizowane były w granicach kwot określonych w planie finansowym jednostki. Prowadzono wyodrębnioną ewidencję księgową w sposób umożliwiający identyfikację poszczególnych operacji finansowych, a dotacje zostały wykorzystane zgodnie z przeznaczeniem.

I. Realizacja dochodów budżetu państwa z tytułu gospodarki gruntami i nieruchomościami Skarbu Państwa – rozdział 70005

Na podstawie danych rocznego sprawozdania Rb – 27ZZ za 2020 r. z wykonania planu dochodów budżetowych oraz ewidencji księgowej w rozdziale 70005 – Gospodarka gruntami i nieruchomościami ustalono, że należności przypisane, dochody i przekazane oraz należności pozostałe do zapłaty w poszczególnych paragrafach klasyfikacji budżetowej przedstawiały się następująco:

§	plan	Należności	Dochody wykonane		Dochody przekazane	Należności pozostałe do zapłaty	
			Ogółem	w tym potrącone na rzecz j.s.t.		ogółem	w tym zaległości
0470	97.434,00	139.052,01	139.052,01	34.742,98	104.289,03	0,00	0,00
0550	1.390.369,00	1.953.447,31	1.123.177,90	382.393,11	740.784,79	830.269,41	32.173,90
0750	6.700,00	18.866,51	18.866,51	7.521,94	11.344,57	0,00	0,00
0760	174.247,00	304.073,10	189.392,84	52.203,22	137.189,62	114.680,26	114.680,26
0770	93.750,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
0920	37.500,00	21.736,61	10.438,00	2.671,31	7.766,69	11.298,61	9.884,61
razem	1.800.000,00	2.437.175,54	1.480.927,26	479.552,56	1.001.374,70	956.248,28	156.738,77

Należności przypisane w poszczególnych paragrafach wyniosły 2.437.175,54 zł, dochody wykonane 1.480.927,26 zł. (co stanowiło 60,80 % przypisanych należności), w tym należne Skarbowi Państwa 1.001.374,70 zł oraz potrącone przez Powiat 479.552,56 zł.

Na podstawie analizy przedłożonej do kontroli ewidencji księgowej kontrolujący stwierdził, że dane wykazane w rocznym sprawozdaniu Rb-27ZZ były zgodne z danymi wynikającymi z przedstawionej do kontroli ewidencji księgowej.

Jednakże stwierdzono, że **w § 0920 w kolumnie zaległości została nieprawidłowo wykazana kwota 9.884,61 zł, powinno być 11.298,61 zł.**, gdyż odsetki za zwłokę naliczone na dzień 31.12.2020 r. są na ten dzień wymagalne w pełnej wysokości.

Do konta 221 - należności z tytułu dochodów budżetowych, prowadzona była ewidencja analityczna według podziałek klasyfikacji budżetowej oraz według dłużników.

W zakresie planowania dochodów ustalono, iż wystąpiły rozbieżności pomiędzy planem a wykonaniem dochodów Skarbu Państwa z tytułu najmu i dzierżawy w § 0750 (plan 6.700 zł wykonanie 18.866,51 zł). Ponadto kontrolowana jednostka nie wykonała zaplanowanych dochodów z tytułu odpłatnego nabycia prawa własności oraz prawa użytkowania wieczystego w § 0770.

Na pytanie kontrolującego, z czego wynika rozbieżność w § 0750 pomiędzy planem, a wykonaniem (35,60 %), jak również, dlaczego nie wykonano zaplanowanych dochodów w § 7700, Pani Karolina Wilk – Kierownik Referatu Ewidencji Gruntów i Budynków oraz Gospodarki Nieruchomościami w dniu 2 września 2021 r. wyjaśniła, że:

„W planie dochodów na rok 2020 z tytułu dochodów Skarbu Państwa z tytułu odpłatnego nabycia prawa własności oraz prawa użytkowania wieczystego nieruchomości w § 0770 dochód dotyczył planowanej sprzedaży lokalu użytkowego przy ulicy Weterynaryjnej dz. 20/2 w kwocie 125.000 zł. W związku z wydaniem decyzji ZRID obejmującej powierzchnie działki nr 20/2 konieczne było wystąpienie do Wojewody Pomorskiego o zmianę zarządzenia dot. sprzedaży w/w lokalu. Wniosek w tej sprawie złożono w roku 2019, do chwili obecnej zarządzenie w sprawie zgody na sprzedaż nie zostało wydane, w związku z tym wszczęcie procedury sprzedaży nie było możliwe. W § 0750 zaplanowano dochód z tytułu najmu i dzierżawy w kwocie 8.934 zł, wykonanie 18.866,51 zł. Różnica wiąże się z zawarciem nowej umowy dzierżawy z panem A.M. na część działki 66/12 i 66/13 obręb 10 Lębork, zawarciem umowy z gminą Nowa Wieś Lęborska na działkę obręb Chocielewko oraz z większym niż zaplanowano dochodem z poddzierżawy gruntów położonych w obrębie 2 miasta Łeby oznaczonego w ewidencji nr 1/20.”.

(akta kontroli str. 12-75)

Ustalono, iż w sprawozdaniu Rb-27 ZZ w kolumnie „należności pozostałe do zapłaty - ogółem” w § 0550 – opłaty za użytkowanie wieczyste, zostały wykazane należności niewymagalne w kwocie 798.095,51 zł, których termin płatności przypadał na następny rok budżetowy, tj. 2021, w związku z zapisami art. 15j ustawy z dnia 2 marca 2020 r. o szczególnych rozwiązaniach z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych, w którym wydłużono termin wnoszenia opłat rocznych z tytułu użytkowania wieczystego gruntu za 2020 rok do dnia 31 marca 2021 r.

Odsetki z tytułu nieterminowej płatności przypisywane były raz na kwartał, zgodnie z obowiązującymi przepisami.

Wykonywaniem zadań związanych z realizacją dochodów z tytułu gospodarki nieruchomościami zajmowały się dwa wydziały Starostwa Powiatowego w Lęborku:

- Referat Gospodarki Nieruchomościami w zakresie: prowadzenia rejestrów użytkowników, naliczania opłat, dokonywania aktualizacji, sprzedaży nieruchomości, zamiany, dzierżawy, przekształceń nieruchomości Skarbu Państwa oraz decyzji odszkodowawczych,
- Wydział Finansowy w zakresie prowadzenia ewidencji księgowej, w tym dokonywania przypisów należności, ewidencjonowania wpłat oraz windykacji należności i sporządzania sprawozdań z realizacji dochodów.

Przepływ informacji w tym zakresie odbywał się w formie pisemnej, tj. do 20 stycznia danego roku pracownik Wydziału Finansowo-Budżetowego otrzymywał szczegółowy wykaz wszystkich płatników z podziałem na poszczególne formy władania nieruchomości Skarbu Państwa – zgodnie z Zarządzeniem nr 16/2012 Starosty Lęborskiego z dnia 29 czerwca 2012 r. w sprawie ustalenia Procedury windykacji należności Skarbu Państwa i Powiatu Lęborskiego w Starostwie Powiatowym w Lęborku ustalono, iż „termin przekazywania przez komórkę merytoryczną do Wydziału Finansowo-Budżetowego informacji o przypisach na dany rok budżetowy użytkowników wieczystych ustalono na dzień 20 stycznia, natomiast wszelkie informacje o przypisach dokonywanych w ciągu roku należy przekazywać w terminie 7 dni od daty otrzymania aktu notarialnego, umowy bądź innej informacji o takiej zmianie”.

Długoterminowe należności Skarbu Państwa, wykazane na koncie 226, wyniosły 2.133.196,65 zł i dotyczyły należności przyszłych okresów w związku z rozłożeniem na raty opłat z tytułu przekształcenia prawa użytkowania wieczystego w prawo własności (§ 0760) – 11 płatników. Powyższe należności w roku spłaty kolejnych rat były przeksięgowywane na konto 221.

W toku kontroli dokonano szczegółowej analizy dokumentów źródłowych dotyczących ustalenia i przypisania należności dla wybranych płatników w poszczególnych formach władania oraz windykację należności.

§ 0470 – Wpływy z opłat za trwały zarząd, użytkowanie i służebność

Należności przypisane i wykonane w powyższym paragrafie obejmowały należności z tytułu trwałego zarządu i ustanowionej służebności przesyłu od 15 podmiotów i wyniosły **139.052,01 zł**, po potrąceniu przez Jednostkę 25%, tj. kwoty 34.762,98 zł na rzecz Powiatu na podstawie art. 23 ust. 3 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami, przekazano na rachunek bieżący dochodów Wojewody Pomorskiego kwotę 104.289,03 zł.

Wśród dochodów zaewidencjonowanych w § 0470, kwota 19.249,13 zł pochodziła z opłaty za ustanowioną służebność przesyłu na nieruchomościach Skarbu Państwa, od kwoty tej Powiat dokonał potrącenia 25% na dochody własne. Katalog wpływów, od których Powiat może potrącić 25 % na dochody własne, został określony w art. 23 ust. 3 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami (tj. Dz. U. z 2018 r. poz. 2204 z późn. zm.). Jest to katalog zamknięty, zatem nie od wszystkich wpływów osiąganych z tytułu gospodarowania nieruchomościami Skarbu Państwa powiat może potrącić 25 %. Ponieważ nie zostały tam ujęte wpływy z tytułu służebności przesyłu, Powiatowi przysługuje prawo do potrącania z tego tytułu jedynie 5 %, na podstawie art. 5 ust. 1 pkt 6 ustawy z dnia 13 listopada 2003 r. o dochodach jednostek samorządu terytorialnego.

W wyniku powyższego, **poprzez nienależnie potrącenie 25 % zamiast 5 % pobranych dochodów, Powiat Lęborski dokonał uszczuplenia dochodów należnych Skarbowi Państwa w kwocie 3.849,83 zł.**

Podstawą przypisu należności z tytułu opłat za trwały zarząd były polecenia księgowania (PK) sporządzane w oparciu o decyzje Starosty Lęborskiego

dot. ustanowienia trwałego zarządu, natomiast z tytułu służebności podstawą przypisu były wystawione przez Powiat faktury sporządzone na podstawie porozumień w sprawie warunków ustanowienia służebności przesyłu.

Na koniec 2020 r. należności wymagalnych w badanym paragrafie nie wykazano.

§ 0550 – Wpływy z opłat z tytułu użytkowania wieczystego nieruchomości

Należności przypisane w powyższym paragrafie z tytułu użytkowania wieczystego nieruchomości wyniosły 1.953.447,31 zł. W 2020 r. zrealizowano dochody w wysokości **1.123.177,90 zł**, z czego Powiat potrącił na dochody własne:

- 25% kwoty, tj. 179.195,42 zł na podstawie art. 23 ust. 3 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami,
- 50 % kwoty, tj. 203.197,69 zł na podstawie art. 15zzzga ustawy z dnia 2 marca 2020 r. o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych (potrącenia w wysokości 50 % dokonywane były od 24 czerwca 2020 r.)

Po potrąceniu dochodów Powiatu na rachunek bieżący dochodów Wojewody Pomorskiego przekazano kwotę 740.784,79 zł.

Przypis należności dokonywał Wydział Finansowy dokumentem PK na podstawie wykazu należności dla użytkowników wieczystych gruntu Skarbu Państwa, który sporządzał Referat Gospodarki Nieruchomościami.

Dokonano analizy dokumentacji źródłowej 5 płatników (wybranych losowo) z tytułu użytkowania wieczystego – nie stwierdzono nieprawidłowości przy sporządzaniu przypisu należności.

W zakresie aktualizacji opłat rocznych z tytułu użytkowania wieczystego ustalono, że w 2019 roku Starostwo Powiatowe w Lęborku dokonało aktualizacji wysokości opłat rocznych za użytkowanie wieczyste 38 działek w obrębie Gminy Łeba. Nowe opłaty ustalone zostały na podstawie wartości nieruchomości określonej przez rzeczoznawcę majątkowego w operatach szacunkowych i obowiązywały od 1 stycznia 2020 r. z terminem płatności 31 marca każdego roku.

W związku z wypowiedzeniem użytkownikom dotychczasowej opłaty i przedstawienia propozycji nowych opłat rocznych z tytułu użytkowania wieczystego gruntów Skarbu

Państwa, 22 użytkowników złożyło wnioski do Samorządowego Kolegium Odwoławczego (SKO) o ustalenie, że aktualizacja opłaty rocznej jest nieuzasadniona albo jest uzasadniona w innej wysokości.

Z ustaleń kontrolującego wynika, że w 2020 r. Referat Gospodarki Nieruchomościami nie przekazał do Wydziału Finansowego informacji o użytkownikach, którzy złożyli wnioski do SKO o ustalenie zasadności nowej stawki opłaty. **Działal zatem niezgodnie z zasadą określoną w obowiązującej w Powiecie (opisaną powyżej) Procedurą windykacji należności cywilnoprawnych Skarbu Państwa i Powiatu Lęborskiego, zgodnie z którą komórka merytoryczna powinna przekazać takie informacje w terminie 7 dni od daty otrzymania wniosku do SKO.**

W konsekwencji powyższego Wydział Finansowy dokonał przypisu należności na 2020 r. dla 22 użytkowników wieczystych, którzy złożyli wnioski do SKO, w nowej wysokości, co stanowiło **naruszenie zapisów art. 78 ust. 4 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997r. o gospodarce nieruchomościami, zgodnie z którym w przypadku złożenia wniosku do SKO lub właściwego sądu obowiązują opłaty w dotychczasowej wysokości. Spowodowało to zawyżenie stanu należności, zarówno w ewidencji księgowej, jak i w sprawozdaniu Rb-27ZZ.**

W 2020 r. Powiat Lęborski dokonał aktualizacji wysokości opłat rocznych za użytkowanie wieczyste dla 21 użytkowników. Nowe opłaty ustalone zostały na podstawie wartości nieruchomości określonej przez rzeczoznawcę majątkowego w operatach szacunkowych i obowiązywały od 1 stycznia 2021 r. z terminem płatności 31 marca każdego roku.

§ 0750 – Dochody z najmu i dzierżawy składników majątkowych Skarbu Państwa

Należności przypisane i dochody wykonane w ww. paragrafie wynosiły **18.866,51 zł** i dotyczyły 6 płatników z tytułu najmu i dzierżawy nieruchomości Skarbu Państwa. Zrealizowane dochody po potrąceniu przez Jednostkę dochodów na rzecz Powiatu, w wysokości 25 % - 1.911,29 zł i 50 % - 5.610,65 zł, na rachunek bieżący dochodów Wojewody Pomorskiego przekazano kwotę 11.344,57 zł.

Na podstawie przedstawionej do kontroli dokumentacji źródłowej dotyczącej 3 płatników ustalono, że podstawą przypisu należności w ewidencji księgowej były

umowy najmu i dzierżawy nieruchomości, przypis dokonywany był na podstawie wystawionych faktur dokumentem PK.

Na koniec 2020 r. należności wymagalnych w badanym paragrafie nie wykazano.

§ 0760 – Wpływy z tytułu przekształcenia prawa użytkowania wieczystego przysługującego osobom fizycznym w prawo własności

Zaewidencjonowane należności w ww. paragrafie wynosiły 304.073,10 zł, natomiast zrealizowane dochody 189.392,84 zł. Z kwoty uzyskanych dochodów po potrąceniu przez Jednostkę 25% - 42.493,20 zł i 50 % - 9.710,02 na rzecz Powiatu na rachunek bieżący dochodów Wojewody Pomorskiego przekazano 137.189,62 zł.

Na podstawie weryfikacji należności 4 płatników wybranych losowo, ustalono, że:

- podstawą przypisu należności w ewidencji księgowej były polecenia księgowania (PK) sporządzone na podstawie decyzji Starosty o odpłatnym przekształceniu prawa użytkowania wieczystego w prawo własności. W decyzjach określono między innymi wysokość opłat oraz sposób zapłaty, w tym, czy opłaty wnoszone będą jednorazowo, czy też w ratach rocznych płatnych wraz z należnym oprocentowaniem,
- w przypadku, gdy opłaty zostały rozłożone na raty (zobowiązania z tego tytułu zabezpieczane były hipoteką przymusową), należności przypadające do spłaty w bieżącym roku ewidencjonowane były na koncie 221 - należności z tytułu dochodów, oraz wykazywane w sprawozdaniu Rb-27 ZZ z wykonania planu dochodów związanych z realizacją zadań z zakresu administracji (...). Pozostałe raty do uregulowania w następnych latach ewidencjonowano na koncie 226 - należności długoterminowe i nie wykazano w sprawozdaniu Rb-27 ZZ, co było zgodne z obowiązującymi przepisami.

§ 0920 – Pozostałe odsetki

Odsetki z tytułu nieterminowej płatności zostały naliczone na dzień 31.12.2020 r. dłużnikom w wysokości 21.736,61 zł. Kwota uregulowanych odsetek wyniosła **10.438,00 zł**, w tym należne i przekazane Skarbowi Państwa 7.766,69 zł.

Ustalono, iż odsetki z tytułu nieterminowej płatności naliczono dłużnikom kwartalnie i w momencie spłaty należności.

Windykacja należności z tytułu gospodarki nieruchomościami

Na podstawie przedłożonej dokumentacji konta 221 i sprawozdania Rb-27Z ustalono, że zaległości na dzień 31.12.2020 r. wyniosły łącznie 156.738,77 zł. Powyższe zaległości dotyczyły głównie opłat za przekształcenia prawa użytkowania wieczystego w prawo własności (kwota 114.680,26 zł), z tytułu użytkowania wieczystego nieruchomości Skarbu Państwa (kwota 32.173,90 zł) oraz odsetek za zwłokę w regulowaniu należności (kwota 9.884,61 zł).

Zgodnie z „Procedurą windykacji należności Skarbu Państwa i Powiatu Lęborskiego w Starostwie Powiatowym w Lęborku”, stanowiącą załącznik nr 1 do Zarządzenia Starosty Powiatu Lęborskiego z dnia 29 czerwca 2012 r., działania windykacyjne polegające na wysyłaniu wezwań do zapłaty i upomnień do dłużników realizowane były przez Wydział Finansowy natomiast dalsze czynności windykacyjne prowadzone były przez Zespół Radców Prawnych.

Szczegółową analizę podejmowanych działań windykacyjnych przeprowadzono w odniesieniu do 6 dłużników z najwyższą kwotą zadłużenia. Kontroli windykacji należności budżetu państwa dokonano na podstawie udostępnionej przez Starostwo Powiatowe w Lęborku dokumentacji poszczególnych dłużników (wezwania do zapłaty) oraz wyjaśnienia z dnia 17.09.2021 r. złożonego na potrzeby kontroli przez Panią Ewelinę Jankiewicz – Głównego Księgowego.

(akta kontroli str. 76-91)

W § 0550 kontroli poddano zaległości 5 dłużników na łączną kwotę 31.092,45 zł. Ustalono, że wszystkie zaległości dotyczyły 2019 r. z tytułu naliczenia nowej zaktualizowanej w 2018 r. opłaty z tytułu użytkowania wieczystego. We wszystkich przypadkach użytkownicy w związku z wypowiedzeniem dotychczasowej opłaty rocznej złożyli wnioski do SKO o ustalenie zasadności nowej opłaty. Zaległości stanowiły różnicę pomiędzy nową zaktualizowaną opłatą a opłatą obowiązującą wcześniej (w 4 przypadkach użytkownicy wpłacili dotychczasową opłatę obowiązującą w 2018 r., a 1 przypadku użytkownik nie dokonał opłaty). Kontrolujący stwierdził, że powyższy sposób zaewidencjonowania należności w księgach rachunkowych **był niezgodny z art. 78 ust. 4 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997r. o gospodarce nieruchomościami, zgodnie, z którym, w przypadku złożenia wniosku do SKO lub właściwego sądu obowiązują opłaty w dotychczasowej wysokości** (sytuacja

opisana w § 0550).

Z wyjaśnień złożonych na potrzeby kontroli przez Panią Ewelinę Jadkiewicz – Głównego Księgowego wynika, że cztery postępowania SKO zostały zakończone i dłużnicy w 2021 r. uregulowali należności w nowej wysokości. Natomiast w stosunku do Pani Marii S.K. postępowanie w SKO nie zostało zakończone do dnia przeprowadzanej kontroli, tj. do 16 września 2021 r., jednakże dłużnik uregulował należną opłatę.

W § 0760 kontroli poddano zaległości w kwocie 113.400,00 zł (1 dłużnik), które dotyczą raty za 2020 r. z tytułu przekształcenia użytkowania wieczystego w prawo własności. W związku z nieuregulowaniem należnej raty płatnej do dnia 10.12.2020 r. wysłano do dłużnika wezwanie do zapłaty 21.12.2020 r. Dnia 21 grudnia 2020 r. dłużnik za pośrednictwem Starostwa Powiatowego w Lęborku złożył wniosek do Wojewody Pomorskiego o rozłożenie na raty płatności raty za 2020 r. Na podstawie porozumienia zawartego w dniu 29.04.2021 r. pomiędzy Wojewodą Pomorskim, a dłużnikiem należność w kwocie łącznej 123.510,81 zł (rata 113.400,00 zł + należne oprocentowanie raty 9.884,61 zł + należne odsetki wyliczone na dzień złożenia wniosku o udzielenie ulgi 226,20 zł) została rozłożona na 12 rat płatnych miesięcznie od maja 2021 do kwietnia 2022 r.

Ponadto do kontroli przedstawiono tabelaryczne zestawienie należności wymagalnych Skarbu Państwa w § 0550 według stanu na dzień 31 grudnia 2020 r. oraz ewidencję księgową konta 240 – Pozostałe rozrachunki. Na podstawie udostępnionych dokumentów kontrolujący stwierdził, należności pozostałe do zapłaty zaksięgowane na koncie 240 wyniosły łącznie 454.495,56 zł (13 dłużników) zostały skierowane na drogę postępowania sądowego, tj.:

1. HB ŁEBA Sp. z o.o. kwota 131.200,00 zł za lata 2015-2016,
2. HOLLAS Sp. z o.o. kwota 6.876,00 zł za 2018 r.,
3. Koło Producentów ZBÓŻ I PRODUKCJI NASIENNEJ Sp. z o.o. kwota 78.183,40 zł za lata 2005-2014,
4. POL-DRÓG GDAŃSK Sp z o.o. kwota 26.361,62 zł za 2017 r.,
5. Ruben Sp. z o.o. kwota 32.220,00 zł za lata 2017-2018,
6. Zakład Usług Ogólnometalowych PRASMET Sp.J kwota 2.325,63 zł za 2010r.,
7. Przedsiębiorstwo Wielobranżowych Usług Budowlanych Dek-Rem Bączkowski

- Józef kwota 1.003,75 zł za lata 2010, 2011, 2015,
8. Pan G.J. kwota 79.991,66 zł za lata 2015-2019,
9. Pan K.P. kwota 27.037,32 zł za lata 2017-2019,
10. Pan M.M. kwota 42.432,12 zł za lata 2011-2019,
11. Pan P.M. kwota 246,18 zł za lata 2010-2017,
12. Pani S.K. kwota 369,20 zł za lata 2009-2012,
13. Pan S.P. kwota 26.248,68 za lata 2010-2019.

Powyższych należności nie wykazano w sprawozdaniu rocznym Rb-27ZZ za 2020 r. oraz nie zostały one zaewidencjonowane na koncie 221. Wobec powyższego kontrolujący w dniu 15 września 2021 r. zwrócił się z prośbą do kierownika jednostki o pisemne wyjaśnienie przyczyn zaistniałej sytuacji.

W odpowiedzi z dnia 16 września 2020 r. Pani Ewelina Jadkiewicz – Główny Księgowy poinformowała, iż „(...) należności wymagalne w łącznej kwocie 454.495,45 zł są ujmowane na koncie 240, gdyż zostały one skierowane na drogę postępowania sądowego. Nie wykazanie niniejszych należności w sprawozdaniu Rb-27ZZ wynika z błędów księgowych – błędna budowa konta, w której nie ujęto paragrafu spowodowała, iż powyższe dane nie zostały ujęte w ww. sprawozdaniu. Należności te są ujęte w księgach jednostki i znajdują swoje odzwierciedlenie w sprawozdaniu finansowym za 2020 rok.”.

(akta kontroli str. 92-98)

Niewykazanie w sprawozdaniu RB-27ZZ powyższych należności w kwocie 454.495,45 zł. stanowi naruszenie zapisów § 3 ust. 1 pkt 2 załącznika nr 36 do Rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 9 stycznia 2018 r w sprawie sprawozdawczości finansowej (t.j. Dz.U. z 2020 r. poz. 1564), zgodnie z którym w kolumnie „Należności” wykazuje się salda początkowe (należności pozostałych do zapłaty zmniejszone o nadpłaty), powiększone o kwoty przypisów należności z tytułu dochodów budżetowych, których termin płatności przypada na dany rok budżetowy.

Ponadto, w dniu 15 września 2021 r. kontrolujący zwrócił się do Starosty Lęborskiego o wskazanie, jakie działania windykacyjne zostały podjęte wobec 13 dłużników, których zadłużenie nie zostało ujęte w sprawozdaniu Rb-27ZZ. W odpowiedzi z dnia 16 września 2021 r. Pani Bożena Bodnar – Radca Prawny oraz Pan Artem Baranowski – Radca Prawny poinformowali, iż:

„1. HB ŁEBA Sp. z o. o. po uzyskaniu dwóch tytułów wykonawczych za ww lata tj. wyroku Sądu Rejonowego w Łęborku I Wydział Cywilny z dnia 3 kwietnia 2017 roku, sygn. Akt I C 170/17 i wyroku Sądu Rejonowego w Łęborku z dnia 12 czerwca 2017 roku, sygn. Akt I C 561/17, dnia 27 listopada 2017 roku Skarb1.HB Łeba spółka z o. o. w Warszawie – należności za lata 2015- 2016- 131 200 zł Państwa Starosta Łęborski złożył wniosek o wszczęcie egzekucji wobec dłużnika do komornika sądowego przy Sądzie Rejonowym dla Warszawy Woli w Warszawie, sygn. Akt Km 2505/17. Ze względu na brak pozytywnego rezultatu, co do poszukiwania majątku dłużnika dnia 16 października 2019 roku, wierzyciel wystąpił z wnioskiem o wyjawienie majątku dłużnika do Sądu Rejonowego dla Warszawy Woli w Warszawie, a dłużnik złożył wykaz majątku z dnia 02.01.2021 roku, z którego wynika, że nie posiada żadnego majątku i nie prowadzi działalności gospodarczej od 24 maja 2019 roku , ponieważ została ona zawieszona.

Postanowieniem z dnia 18 marca 2021 roku , komornik sądowy umorzył postępowanie egzekucyjne z powodu stwierdzenia bezskuteczności egzekucji i zwrócił tytuły wykonawcze wierzycielowi.

2. Agaris Poland spółka z o. o. w Pasłęku / dawny Hollas Polska sp. z o. o. w Pasłęku /- należność za 2018 rok 6 876 zł. Dnia 28 stycznia 2021 roku Sąd Rejonowy w Łęborku I Wydział Cywilny wydał wyrok, na mocy, którego ustalił opłatę roczną w wysokości 31 500 zł, którą spółka zapłaciła dobrowolnie, sygn. Akt I C 858/18.

3. Koło Producentów Zbóż i Produkcji Nasiennej spółka z o. o. w Prokowie- należność za lata 2013-2014 - 22 000 zł. Po uzyskaniu tytułu wykonawczego z dnia 10 czerwca 2015 roku, sygn. Akt I Nc 2333/15 25 września 2015 roku wierzyciel złożył wniosek o wszczęcie postępowania egzekucyjnego do komornika sądowego w Łęborku, a następnie wniosek o wyjawienie majątku dłużnika do Sądu Rejonowego w Kartuzach, który zawiesił postępowanie i zobowiązał dłużnika do wskazania członków zarządu spółki – brak wskazania członków zarządu, bo ich nie ma w KRS. Następnie, komornik sądowy umorzył postępowanie egzekucyjne wobec stwierdzenia braku majątku spółki i jej bezskuteczności, nastąpił zwrot tytułu wykonawczego na rzecz wierzyciela.

4. POL-DRÓG Gdańsk spółka z o. o. w Gdańsku należność za 2017 rok 26 361,62 zł Po uzyskaniu nakazu zapłaty z dnia 29 września 2017 roku, sygn. Akt I Nc 1890/17,

z którego wynika, że spółka powinna zapłacić wierzycielowi kwotę 28 511,60 zł i należności uboczne, 6 grudnia 2017 roku wierzyciel złożył wniosek do komornika sądowego o wszczęcie egzekucji, sygn. Akt Km 2406/17.

Dnia 11 stycznia 2018 roku otrzymaliśmy zawiadomienie o otwarciu postępowania układowego od nadzorcy sądowego w postępowaniu układowym, co spowodowało, że wierzyciel wystąpił o zawieszenie egzekucji do czasu zakończenia postępowania układowego i zgłosił swoje wierzytelności w tym postępowaniu w dniu 19 stycznia 2018 roku. Wierzyciel zawarł układ z dłużnikiem, który zobowiązuje go do spłaty 60% należności głównej 28 511,62 zł w 16 ratach.

5. RUBEN sp. z o.o. w restrukturyzacji w Kamienicy Królewskiej- należność za lata 2017-2018 kwota 32 220 zł . Dwa nakazy zapłaty z dnia 31 marca 2017 roku, sygn. Akt I Nc 1908/17i z dnia 18 października 2018 roku, sygn. Akt I Nc 1689/18, wierzytelności z w/w nakazów zapłaty w wysokości 15 660 zł za 2017 rok i w wysokości 16 560 zł za 2018 rok zostały zgłoszone przez wierzyciela w postępowaniu układowym z wniosku ww. spółki, sygn. Akt VI GR 15/18, trwa sporządzanie spisu wierzycieli, postępowanie sądowe w trakcie.

Dnia 5 stycznia 2021 roku naczelnik Urzędu skarbowego w Kartuzach przekazał kwotę 9775,62 zł na rzecz wierzyciela za 2017 rok, do spłaty za 2017 rok pozostała kwota 6 932,77 zł.

6. Pan J.B. należność za lata 2010,2011,i 2015 kwota 1003,75 zł.

Prowadziłam postępowanie sądowe dotyczące opłaty za 2013 i 2014 rok, a po uzyskaniu nakazu zapłaty zostało wszczęte postępowanie egzekucyjne, a wierzytelności zostały zgłoszone do sędziego komisarza we Wrocławiu w dniu 16 czerwca 2016 za wyjątkiem 2013 i 2014 roku.

7. Pan J.G. – opłata za użytkowanie wieczyste gruntu za lata 2015-2019 – 79 991,66 zł Nakaz zapłaty Sądu Rejonowego w Łęborku I Wydział Cywilny z dnia 8 listopada 2016 roku, sygn. akt I Nc 2010/16, nakaz zapłaty Sądu Rejonowego w Łęborku I Wydział Cywilny z dnia 2 stycznia 2017 roku, sygn. akt I Nc 2395/16, postępowanie egzekucyjne przed komornikiem sądowym przy Sądzie Rejonowym w Łęborku, sygn. akt Km 284/17, prowadzona jest egzekucja z nieruchomości prawo użytkowania wieczystego gruntu, dokonano sprzedaży prawa użytkowania wieczystego dwóch działek gruntu, sukcesywnie wpływają nieduże kwoty pieniędzy egzekwowane przez komornika sądowego w Łęborku, do zapłaty za lata 2016 – 2019 pozostało na dzień

9 sierpnia 2021 roku 79 444,64 zł

8. Pan P.K. – należność za lata 2017-2019 kwota 27 037,32 zł. Po uzyskaniu trzech nakazów zapłaty wszczęto postępowanie egzekucyjne, które nie doprowadziło do ustalenia majątku dłużnika, wierzyciel wystąpił do Sądu Rejonowego w Łęborku I Wydział Cywilny z wnioskiem o wyjawienie majątku w dniu 14 stycznia 2019 roku, dłużnik złożył wykaz majątku w dniu 1 kwietnia 2019 roku, który potwierdza, że nie dysponuje on majątkiem, badanie księgi wieczystej prowadzi do wniosku, że obciążenia hipoteczne przewyższają wartość nieruchomości w Pałacu w Ulinii – udział dłużnika 14/15 w prawie użytkowania wieczystego nieruchomości.

9. Pan M.M. - opłata za użytkowanie wieczyste gruntu za lata 2011-2019 kwota 42 432,12 zł. Osobiście prowadziłam egzekwowanie należności za lata 2013 -2019 Nakaz zapłaty Sądu Rejonowego w Łęborku I Wydział Cywilny z dnia 1 października 2015 roku, sygn. akt I Nc 3320/15, nakaz zapłaty w/w Sądu z dnia 1 października 2015 roku, sygn. Akt I Nc 3321/15 nakaz zapłaty w/w Sądu z dnia 8 listopada 2016 roku, sygn. Akt I Nc 2011/16 nakaz zapłaty w/w Sądu z dnia 29 grudnia 2016 roku, sygn. Akt I Nc 2413/16 postępowanie egzekucyjne przed komornikiem sądowym Michałem Mertsch w Łęborku 1992/16, postępowanie o wyjawienie majątku dłużnika prowadziłam dwukrotnie, egzekucja z nieruchomości ponownie okazała się bezskuteczna, wniosek o wyjawienie majątku dłużnika, licytacja nieruchomości gruntowej zabudowanej w Żarnowskiej w dniu 30 czerwca br. nie odbyła się ze względu na złożenie przez jednego z wierzycieli skargi na opis i oszacowanie nieruchomości.

10. Pan M.P. należność za lata 2010-2017 kwota 246,18 zł. Prowadziłam egzekucje na podstawie wcześniej uzyskanych tytułów wykonawczych, w związku z brakiem adresu zamieszkania dłużnika w Słupsku, skierowałam sprawę o wyjawienie majątku do Krakowa, gdzie obecnie zamieszkuje dłużnik, lecz mimo podjęcia próby dostarczenia zawiadomienia Sądu wraz z wnioskiem o wyjawienie przez komornika sądowego, nie dostarczono korespondencji i sprawa sądowa została umorzona, jak również egzekucja w sprawie.

11. Pan P.S. - należność za lata 2010-2019 kwota 26 248,68 zł. Osobiście prowadziłam sprawy dochodzenia opłat za lata 2013-2018, po uzyskaniu tytułów wykonawczych były wszczęte postępowania egzekucyjne, w wyniku, których zostało sprzedane prawo użytkowania wieczystego nieruchomości należące do dłużnika i

zatwierdzony plan podziału sumy uzyskanej z tego tytułu, w wyniku, którego Skarb Państwa Starosta Lęborski otrzymał 3683,16 złotych, która została zaliczona przez komornika sądowego na koszty egzekucji.

12. W stosunku do dwóch dłużników: Zakład Usług Ogólnometalowych PRASMET Sp. J. i Pani K.S., pomimo podejmowanych wcześniej czynności mających na celu ściąganie należności, ze względu na upływ czasu i występujące w związku z tym braki dokumentacyjne nie ma praktycznie możliwości ich wyegzekwowania.”.

(akta kontroli str. 99-102)

Na podstawie złożonych wyjaśnień stwierdzono, że w stosunku do części „starych” należności Starostwo od szeregu lat nie podejmowało żadnych czynności windykacyjnych. Nie dokonało także umorzenia tych należności na podstawie art. 56 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych, pomimo umorzenia postępowania egzekucyjnego przez komornika z uwagi na jego bezskuteczność. W konsekwencji powyższego **w ewidencji księgowej figurują należności nieściągalne, które należało zaktualizować i wyksięgować w trybie art. 35b ustawy o rachunkowości.**

Terminowość przekazywania pobranych dochodów

W zakresie terminów przekazywania uzyskanych dochodów z tytułu gospodarki nieruchomościami Skarbu Państwa na rachunek Wojewody Pomorskiego w pierwszym półroczu 2020 r. nieprawidłowości nie stwierdzono. Na podstawie przeanalizowania wpływów w tym okresie ustalono, że dochody były prawidłowo przekazywane: w terminach i według stanu określonego w art. 255 ust.1 pkt 1 i 2 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2017, poz.2077).

Umorzenia należności Skarbu Państwa

W odpowiedzi na pismo kontrolującego z dnia 1 września 2021 r. dotyczące złożenia pisemnych wyjaśnień w zakresie stosowania w 2020 r. ulg w spłacie należności dotyczących nieruchomości Skarbu Państwa, Pani Karolina Wilk – Kierownik Referatu Ewidencji Gruntów i Budynków oraz Gospodarki Nieruchomościami w dniu 2 sierpnia 2021 r. poinformowała, że „ (...) 1. W roku 2020 Starosta Lęborski, wykonujący zadania z zakresu administracji rządowej, na podstawie art. 15ja ustawy

o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych, dokonał pomniejszenia opłat z tytułu użytkowania wieczystego za rok 2020 dla 7 (siedmiu) użytkowników wieczystych na łączną kwotę 273.287,67 zł;

2. Nie wystąpiły przypadki niepobierania czynszu, najmu i dzierżawy oraz opłat za użytkowanie mające na względzie art. 15jb ustawy o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych;

3. W roku 2020 nie zastosowano ulg w spłacie należności, umarzania w całości lub części, odroczenia, rozkładanie na raty należności pieniężnych z tytułu gospodarki nieruchomościami Skarbu Państwa, na podstawie art. 12a ustawy o gospodarce nieruchomościami (...).”

(akta kontroli str. 14-75)

II. Prawidłowość wykorzystania i rozliczenia dotacji celowych w zakresie objętym kontrolą

Dział	Rozdział	Nazwa rozdziału	Paragraf	Plan po zmianach	Wykonanie	Zwrot
755	75515	Nieodpłatna pomoc prawna oraz edukacja prawna	2110	198.000,00	197.999,29	0,71
853	85395	Karta Polaka	2110	14.850,00	14.850,00	0,00
	RAZEM			212.850,00	212.849,29	0,71

W zakresie prawidłowości wydatkowania dotacji udzielonych z budżetu państwa w 2020 r. badaniem objęto: dowody przedstawione w formie wydruków z ewidencji księgowej z podziałem na wydatki wg rozdziałów i paragrafów, oraz dokumentację źródłową w odniesieniu do poszczególnych wydatków.

Nieodpłatna pomoc prawna oraz edukacja prawna - rozdział 75515

Podstawy prawne przyznawania i rozliczania dotacji celowej z budżetu państwa na powyższe zadanie określone zostały w ustawie z dnia 5 sierpnia 2015 r. o nieodpłatnej pomocy prawnej, nieodpłatnym poradnictwie obywatelskim oraz edukacji prawnej (zwanej dalej: ustawą o pomocy prawnej, Dz. U. z 2021, poz. 945).

Powiat Lęborski otrzymał dotację celową z budżetu państwa w kwocie **198.000,00 zł**, na nieodpłatną pomoc prawną. Otrzymaną dotację wydatkowano do wysokości

197.999,29 zł, a niewykorzystana kwota 0,71 zł została zwrócona w dniu 23 stycznia 2021 r. na konto bankowe Pomorskiego Urzędu Wojewódzkiego w Gdańsku.

W kontrolowanym okresie na terenie Powiatu Lęborskim działały 3 punkty nieodpłatnej pomocy prawnej oraz świadczenia nieodpłatnego poradnictwa obywatelskiego tj.:

- jeden punkty prowadzone przez Powiat zlokalizowany w Lęborku przy ul. Krzywoustego 1 – nieodpłatna pomoc prawna oraz przy ul. Czołgistów 5 – nieodpłatna mediacja (każdy pierwszy piątek miesiąca),
- dwa punkty zostały powierzone do prowadzenia organizacji pozarządowej prowadzącej działalność pożytku publicznego, wyłonionej w otwartym konkursie ofert, zgodnie z art. 11 ustawy z dnia 5 sierpnia 2015 r. o pomocy prawnej,
 - pierwszy zlokalizowany w Lęborku przy ul. Krzywoustego 1 – nieodpłatne poradnictwo obywatelskie oraz punkt nieodpłatnej mediacji w ramach nieodpłatnego poradnictwa zlokalizowany w Lęborku przy ul. Czołgistów 5,
 - drugi zlokalizowany: Łebie przy ul. Kościuszki 90 oraz w Nowej Wsi Lęborskiej przy ul. Grunwaldzkiej 24 (punkt wieloadresowy).

Pomoc prawna udzielana była w wymiarze 5 dni w tygodniu dla każdego punktu przez 4 godziny dziennie – zgodnie z art. 8 ww. ustawy.

Starosta Lęborski na podstawie art. 9 ustawy o nieodpłatnej pomocy prawnej, nieodpłatnym poradnictwie oraz edukacji prawnej, zawarł z Gminami: Nowa Wieś Lęborska, Łeba i Lębork porozumienia w celu ustanowienia punktów nieodpłatnej pomocy prawnej w lokalach należących do tych gmin.

Na podstawie przedstawionych do kontroli dokumentów źródłowych ustalono, że przyznana dotacja została wydatkowana w wysokości **197.999,29 zł** na:

- wynagrodzenia z tytułu 6 umów i aneksów (na 2020 r.) zawartych adwokatami i radcami prawnymi na świadczenie nieodpłatnej pomocy prawnej i nieodpłatnej mediacji – wskazanymi przez Okręgową Radę Radców Prawnych i Okręgową Radę Adwokacką) na świadczenie nieodpłatnej pomocy prawnej oraz nieodpłatnej mediacji na terenie Powiatu Lęborskiego w okresie od 1 stycznia 2020 r. do 31 grudnia 2020 r. – łączna kwota wydatku **60.060,00 zł (§ 4300)**. Wynagrodzenie za wykonanie przedmiotowych umów w kwocie 1.0001,00 zł brutto – nieodpłatna pomoc prawną i mediację, płatne miesięcznie w terminie 14

dni od daty otrzymania prawidłowo wystawionej faktury (wyliczenie kwota dotacji 60.060,00 zł podzielona na liczbę adwokatów i radców prawnych w 2020 r. – 2 radców prawnych i 3 adwokatów, z czego jeden miał również umowę dotyczącą mediacji.) do kontroli przedstawiono faktury dotyczące maja i czerwca 2020 r. – nieprawidłowości nie stwierdzono, kwoty wynagrodzenia odpowiadały ustalonym stawkom.

- wynagrodzenie organizacji pozarządowej – Instytut Aktywizacji Regionów z siedzibą w Gdyni w kwocie łącznej **126.060,00 zł (§ 2360)**,

Z ww. organizacją Powiat Lęborski zawarł 20 grudnia 2019 r. dwie umowy:

- AI.5330.01.2019.AKB – prowadzenie punktu nieodpłatnej pomocy prawnej oraz nieodpłatnej mediacji w punktach w Łebie, Nowej Wsi Lęborskiej i Lęborku przez 5 dni w tygodniu, 4 godziny dziennie.
- AI.5330.02.2019.AKB – prowadzenie punktu nieodpłatnego poradnictwa oraz nieodpłatną mediację w punktach w Lęborku przy ul. Krzywoustego 1 i ul. Czołgistów 5 (mediacja).

Umowy zawarto na okres od dnia 1 stycznia 2020 r. do dnia 31 grudnia 2020 r.

Ponadto organizacja zobowiązała się do realizacji, co najmniej jednego zadania z zakresu edukacji prawnej, nieodpłatnej mediacji o tematyce pozostającej w związku z problemami zgłaszanymi w trakcie udzielania nieodpłatnej pomocy prawnej i mediacji.

Powiat Lęborski zobowiązał się do przekazania na realizację powyższego zadania dla każdej z umów kwoty dotacji w wysokości 63.030,00 zł brutto, w tym 2.970,00 zł na realizację zadania z zakresu edukacji prawnej. Kwota dotacji na realizację zadania z zakresu edukacji prawnej przekazana była jednorazowo w terminie 14 dni od dnia złożenia szczegółowej informacji z wykonywania zadania. Natomiast pozostała kwota dotacji przekazywana była w 12 miesięcznych transzach w wysokości 5.005,00 zł.

Organizacja zobowiązana została do przekazywania do 10 dnia następnego miesiąca kalendarzowego, kart nieodpłatnej pomocy prawnej wraz z oświadczeniami osób, które tą pomoc otrzymały, ewidencję czasu pracy oraz protokół z przeprowadzonej mediacji.

Instytut Aktywizacji Regionów z siedzibą w Gdyni zostało wyłonione w otwartym konkursie ofert na powierzenie realizacji zadania publicznego w zakresie

prowadzenia punktu nieodpłatnej pomocy prawnej wraz z nieodpłatną mediacją oraz punktu świadczącego nieodpłatne poradnictwo obywatelskie wraz z nieodpłatną mediacją na terenie powiatu lęborskiego – ogłoszony 23 października 2019 r.

Zgodnie z podpisanymi umowami Instytut Aktywizacji Regionów w dniu 21 stycznia 2021 r. przedłożył do Powiatu sprawozdania końcowe z wykonania zadania publicznego, w którym szczegółowo przedstawiono rozliczenie zadania. Do kontroli przedstawiono miesięczne karty czasu pracy radców i adwokatów pracy oraz oświadczenia osób uprawnionych do uzyskania pomocy prawnej.

- koszty obsługi zadania – łączna kwota wydatku 11.879,29 zł, w tym:
 - zakup materiałów i wyposażenia do dwóch punktów nieodpłatnej pomocy prawnej, prowadzonych przez Powiat Lęborski (zakupiono m.in.: tonery, drukarkę, skaner, notebook wraz z oprogramowaniem, ścianki i przegrody w związku z epidemią COVID, dozowniki do płynów dezynfekcyjnych, gablotę informacyjną) – kwota 9.421,29 zł (§ 4210),
 - ogłoszenie prasowe dotyczące informacji o dostępnych punktach nieodpłatnego poradnictwa dla mieszkańców Powiatu Lęborskiego – 1.463,00zł (§ 4300),
 - usługi telekomunikacyjne – połączenia telefoniczne i usługi internetowe w dwóch punktach nieodpłatnej pomocy prawnej prowadzonej przez Powiat – 995,00 zł (§ 4360).

Ustalono, iż w związku z sytuacją epidemiczną w Polsce wszystkie punkty nieodpłatnej pomocy prawnej oraz poradnictwa obywatelskiego działające stacjonarnie zostały zawieszone w okresie: 16.03-01.07.2020 r., 30.06-30.09.2020 r. (tylko punkt w Łebie) oraz 02.11-31.12.2020 r. W okresie zawieszenia działalności stacjonarnej usługi świadczone były za pomocą porozumiewania się na odległość zgodnie z harmonogramem poszczególnych pracy punktów.

Zgodnie z art. 20 pkt 1 ustawy z dnia 5 sierpnia 2015 r. o nieodpłatnej pomocy prawnej, nieodpłatnym poradnictwem obywatelskim oraz edukacji prawnej, dotacja jest przeznaczona w **91 %** na wynagrodzenia z tytułu umów zawieranych z adwokatami i radcami prawnymi, natomiast w przypadku powierzenia prowadzenia punktu organizacji pozarządowej – na rzecz wyłonionej organizacji pozarządowej, w

6 % - na pokrycie kosztów obsługi organizacyjno-technicznej zadań, a **3 %** - na zadania z zakresu edukacji prawnej powierzone organizacji pozarządowej.

W przypadku Powiatu Lęborskiego przyznana dotacja wynosiła 198.000,00 zł, którą zgodnie z powyższymi zasadami Powiat mógł przeznaczyć na:

- umowy z adwokatami lub radcami prawnymi oraz organizacjami pozarządowymi na prowadzenie nieodpłatnej pomocy prawnej i nieodpłatnego poradnictwa obywatelskiego - kwota 180.180,00 zł ($198.000 \times 91\%$),
- koszty obsługi organizacyjno-technicznej – kwota 11.880,00 zł ($198.000 \times 6\%$),
- zadania z zakresu edukacji prawnej, powierzone organizacji pozarządowej – kwota 5.940,00 zł ($198.000 \times 3\%$).

Jak opisano powyżej, łączna kwota poniesionych wydatków na zadanie wyniosła 197.999,29 zł, z czego Powiat przeznaczył:

- 180.180,00 zł na umowy z adwokatami lub radcami prawnymi oraz organizacją pozarządową na prowadzenie nieodpłatnej pomocy prawnej i nieodpłatnego poradnictwa obywatelskiego,
- 11.879,29 zł na koszty obsługi organizacyjno-technicznej,
- 5.940,00 zł zadania z zakresu edukacji prawnej w ramach umów z organizacją pozarządową.

Zatem struktura poniesionych wydatków była zgodna z zasadami określonymi w ustawie o nieodpłatnej pomocy prawnej (...). Ponadto ustalono, iż kwoty wypłaconych wynagrodzeń były zgodne z zawartymi umowami i harmonogramami, a wydatki przeznaczone na koszty obsługi zadania były bezpośrednio związane z jego realizacją. Przyznana dotacja została wykorzystana prawidłowo i zgodnie z przeznaczeniem.

Kwoty poniesionych wydatków wykazane w sprawozdaniu Rb-50 (wydatki) za IV kwartał 2020 r. były zgodne z przedstawioną do kontroli wyodrębnioną ewidencją księgową prowadzona przez Powiat.

Karta Polaka - rozdział 85395

Podstawy prawne przyznawania i rozliczania dotacji celowej z budżetu państwa na powyższe zadanie określone zostały w ustawie z dnia 7 września 2017 r. o Karcie Polaka (Dz. U. z 2019 r., poz. 1598 z późn. zm.).

Ustalono, że Powiat Lęborski otrzymał środki z rezerwy celowej budżetu państwa w powyższym rozdziale i paragrafie w kwocie **14.850,00 zł** na wypłatę świadczeń pieniężnych przeznaczonych na częściowe pokrycie kosztów zagospodarowania i bieżącego utrzymania w Rzeczypospolitej Polskiej dla posiadaczy Karty Polaka. Otrzymane środki wydatkowano w pełnej wysokości.

Na podstawie ewidencji księgowej oraz sprawozdawczości budżetowej ustalono, że kontrolowana jednostka prowadziła wyodrębnianą ewidencję księgową.

Dane wykazane w rocznym sprawozdaniu Rb-50 o wydatkach związanych z wykonywaniem zadań z zakresu administracji rządowej za IV kwartał 2020 r. były zgodne z danymi ujętymi w ewidencji księgowej.

Przyznawanie powyższych świadczeń pieniężnych realizowane było na podstawie jednej wydanej decyzji przez Wojewodę Pomorskiego.

W 2020 r. świadczenia pieniężne wypłacono dla dwóch posiadaczy Karty Polaka. Ustalono, że kwoty wypłat były zgodne z kwotami wynikającą z decyzji o ich przyznaniu.

Zgodnie z art. 24c. pkt 3 Powiat Lęborski przekazał do Pomorskiego Urzędu Wojewódzkiego informację o poziomie wydatkowania dotacji na wypłatę świadczeń pieniężnych dla posiadacza Karty Polaka na terenie Powiatu Lęborskiego.

Ustalono, że wykorzystanie środków przyznanych z rezerwy celowej budżetu państwa zrealizowane zostały zgodnie z przeznaczeniem oraz klasyfikacją budżetową określoną w decyzji o ich przyznaniu.

ZALECENIA I WNIOSKI

Mając na uwadze powyższą ocenę i uwagi wnoszę o:

1. przekazanie na rachunek dochodów PUW nr 96 1010 1140 0067 2522 3100 0000 w terminie 15 dni od dnia otrzymania niniejszego wystąpienia kwoty **3.849,83 zł**, stanowiącej należny budżetowi państwa dochód z tytułu służebności, wraz z należnymi odsetkami liczonymi jak dla zaległości podatkowych od dnia ustawowego terminu do przekazania ww. dochodów;
2. dokonywanie potrąceń od wpływów z tytułu służebności przesyłu w prawidłowej wysokości, tj. 5 % zrealizowanych dochodów;

3. wprowadzenie stosownych zmian w zakresie sporządzania sprawozdania Rb-27ZZ, tak aby w sprawozdaniu ujmowane były wszystkie należności wynikające z ewidencji księgowej;
4. prawidłowe wykazywanie w sprawozdaniu Rb-27ZZ zaległości z tytułu odsetek za zwłokę;
5. księgowanie przypisu należności rocznych opłat aktualizujących w dotychczasowej wysokości do momentu rozstrzygnięcia sprawy przez Samorządowe Kolegium Odwoławcze, zgodnie z art. 78 ust. 4 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami;
6. wdrożenie procedur dotyczących przekazywanie przez Referat Gospodarki Nieruchomościami do Wydziału Finansowego rzetelnych i bieżących informacji dotyczących stanu należności Skarbu Państwa z tytułu gospodarki nieruchomościami, w szczególności dotyczących spraw skierowanych do SKO;
7. zaktualizowanie i wyksięgowanie należności nieściągalnych w trybie art. 35b ustawy o rachunkowości.

Informując o powyższym, uprzejmie proszę o podjęcie działań mających na celu usunięcie stwierdzonych uchybień oraz nieprawidłowości.

Jednocześnie proszę poinformować Wojewodę Pomorskiego, w terminie 30 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego o sposobie wykorzystania ww. uwag i wniosków oraz wykonaniu zaleceń, a także o podjętych działaniach lub przyczynach niepodjęcia działań.

Wojewoda Pomorski

Dariusz Drelich